

Sector- en keteninitiatieven

Conform 1.D.1, 1.D.2 en 3.D.1

Onderzoek naar initiatieven en toelichting op de actieve deelname aan
het initiatief van

Den Ouden Groep B.V.

Auteur(s):

David van Duijn MSc
CO₂-functionaris, Den Ouden Groep B.V.

Doc.code: F 02811
Versie: 7.0
Datum: 24-03-2023
Status: Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Onderzoek naar sector- en keteninitiatieven.....	4
2.1 Onderzoek naar bestaande initiatieven	4
2.3 Keuze voor actieve deelname	5
3. Toelichting op de initiatieven	6
3.1 Samenwerkingsverband GRAN.....	6
3.2 Nederland CO2 neutraal	7
3.3 BVOR (Branche Vereniging Organische Restoffen).....	7
3.4 Betreffende eisen	8
3.5 Voortgang initiatieven.....	9
3.6 Gerealiseerde doelstellingen	9
3.7 Continuering initiatieven	10

1. Inleiding

Het terugbrengen van CO₂-emissies gaat verder dan alleen onze eigen bedrijfsvoering. Samen met de sector, en zelfs in onze keten, kunnen verdere CO₂-reducerende maatregelen getroffen worden. Den Ouden Groep B.V. levert hieraan graag een actieve bijdrage door deel te nemen aan sector- en keteninitiatieven die hierop inspelen.

Den Ouden Groep B.V. investeert in samenwerking, het delen van eigen kennis en daar waar mogelijk maken wij gebruik van kennis die elders is ontwikkeld.

Dit document beschrijft de lopende initiatieven waaraan wij deelnemen. Dat kan door gebruik te maken van een door een ander bedrijf opgestart innovatieproject voor CO₂-reductie, maar wij kunnen ook overwegen om een eigen initiatief te starten. Ook worden initiatieven ontplooid door brancheverenigingen en kennisinstituten.

Wij hebben eerst een inventarisatie gemaakt van de mogelijke initiatieven die relevant kunnen zijn voor ons bedrijf. Deze initiatieven dienen in ieder geval in belangrijke mate verband te houden met onze projectenportefeuille. Vervolgens is een keuze gemaakt.

De gekozen initiatieven, inclusief een korte omschrijving, de initiatiefnemers en de doelstellingen evenals de voortgang zijn in dit rapport omschreven.

2. Onderzoek naar sector- en keteninitiatieven

2.1 Onderzoek naar bestaande initiatieven

Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van de op niveau 4 en niveau 5 gecertificeerde bedrijven bezocht, door naar hun CO₂-prestatieladder pagina te gaan en daar voor een sectorinitiatief te kiezen. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar de relevante brancheverenigingen om na te gaan wat er in de branches gebeurt aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.skao.nl
- www.cumela.nl
- www.bouwendnederland.nl
- www.nlco2neutraal.nl/
- www.duurzaammb.nl
- www.duurzameleverancier.nl
- www.bvor.nl
- <https://hortifootprint.nl/>

In dit hoofdstuk wordt aangetoond dat Den Ouden Groep B.V. op de hoogte is van sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn:

- Toepassen innoverende processen en producten: Innovatieve werkmethoden die de belasting voor mens en milieu zo veel mogelijk beperken en een duidelijke bijdrage leveren aan milieudoelstellingen.
- Het nieuwe rijden: Het Nieuwe Rijden is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO₂-uitstoot.
- Duurzaam inkopen overheid: Dit initiatief zien wij ook terug bij grotere opdrachtgevers, zoals waterschappen e.d.. Deze stellen vaker eisen dat haar aannemers gecertificeerd zijn op het gebied van duurzaamheid zoals FSC hout, CO₂-prestatieladder of bijvoorbeeld NTA8080.
- Brandstofbesparing: Reductie van het brandstofverbruik en daarmee ook de CO₂-productie door gebruik van speciale brandstof. Brandstofbesparing met ECO2FUEL diesel - Initiatief "Duurzaam inkopen en gezamenlijk duurzamer opereren middels het gebruik van Eco2Fuel Diesel".
- "Sturen op CO₂" (Cumela Nederland): Cumela Nederland organiseert "Sturen op CO₂": twee bijeenkomsten per jaar waarbij de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uitwisselen, studiemateriaal inzake CO₂-reductie ontvangen en gratis toegang hebben tot een speciaal telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen dusdanig gekozen dat ook de invalshoeken A, B en C van de norm aan bod komen.
- CO₂ Platform, Vakgroep Grondwerk: Onderdeel van de Vakgroep Grondwerk bij branchevereniging Bouwend Nederland. Het CO₂ platform dient als kennisplatform, er worden nieuwe ontwikkelingen besproken en is een netwerkgelegenheid.
- "Nederland CO₂-Neutraal": Lidmaatschap en seminars → hiermee kan worden voldaan aan de normen 3.D.1 en 5.C.1.
- Duurzameleverancier.nl (toegespitst op de bouw)
- Gran B.V.: inzameling, verwerking en eindgebruik van biomassastromen.
- BVOR: is de branchevereniging voor producenten van compost, biomassa en andere biobased producten. De BVOR vertegenwoordigt de bedrijven die op duurzame wijze groene reststromen opwerken tot hoogwaardige producten.
- "Horti Footprint Chain Program": Keteninitiatief voor de tuinbouwsector. In dit initiatief komt de tuinbouwsector in actie door gegevens te verzamelen en samen een plan te maken om te reduceren.

2.2 *Initiatieven besproken in het management*

Het onderzoek naar de verschillende initiatieven is binnen in het managementteam besproken. Tijdens dit overleg is de keuze gemaakt om actief deel te nemen aan het volgende initiatief:

- Brandstofbesparing
- en/of GRAN
- en/of Sturen op CO2 (Cumela Nederland)
- en/of CO2 platform, vakgroep Grondwerk
- en/of Nederland CO2-Neutraal
- en/of Duurzameleverancier.nl
- en/of BVOR (Branche Vereniging Organische Reststoffen)

Voor de aantoonbaarheid om op de hoogte te blijven van mogelijke initiatieven volgens 1.D.1/1.D.2 wordt dit tevens besproken in MT en zullen vervolgacties worden gepland.

2.3 *Keuze voor actieve deelname*

1. Er is sinds langere tijd deelname aan het samenwerkingsverband GRAN. Dit zal worden voortgezet waarbij continue zal worden gekeken naar nieuwe kansen.
2. Daarnaast is gekozen voor actieve deelname aan het initiatief Nederland CO2 neutraal vanaf 2019. Deelname aan dit initiatief heeft met name een netwerk functie en fungeert als radar voor nieuwe ontwikkelingen.
3. Er is al sinds oudsher een band met de BVOR. Vanaf dit jaar is er gekozen om weer pro-actief te gaan deelnemen aan de BVOR zodat innovaties sneller van de grond komen. Hiervoor is er o.a. een Den Ouden directielid toegevoegd aan het bestuur van de BVOR en is er een actieve deelname in de werkgroepen.
4. Sinds 1-05-2021 is Den Ouden lid geworden van de vakgroep Grondwerk bij Bouwend Nederland. Onderdeel van de vakgroep is het platform Co2 waar vaste mensen van Den Ouden zitting in gaan hebben.

3. Toelichting op de initiatieven

Dit hoofdstuk beschrijft de actieve deelname aan de initiatieven. Deze actieve deelname is conform eisen van het handboek / de norm van de CO₂-Prestatieladder 3.0.

3.1 Samenwerkingsverband GRAN

3.1.1 Achtergrond van het initiatief

GRAN is een initiatief dat concreet inzichtelijk maakt wat de CO₂-reductie is door het beperken van transportkilometers door samenwerking met meerdere locaties en als gevolg van het beter scheiden van afvalstromen voor hoogwaardiger hergebruik. Er worden per gemeente CO₂-reductie certificaten uitgegeven en de voortgang wordt jaarlijks geëvalueerd. De invulling van de mogelijkheden ligt nu nog bij de individuele gemeenten. Het streven is om dit bij aanbestedingen dwingend op te nemen. Zie hiervoor ook initiatieven waar wij aan deelnemen bij de BVOR, paragraaf 5 (o.a. handreiking duurzaam aanbesteden van groenafval).

De reductie wordt gerealiseerd over de gehele keten van inzameling tot en met het eindgebruik van de biomassa binnen het bestek op basis van handreiking duurzaam aanbesteden (5D): Duurzame verwerking groenafval regio Arnhem Nijmegen. De gerealiseerde hoeveelheid CO₂-reductie is gebaseerd op de CO₂-tool rekenmethode zoals ontwikkeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), met als referentie de Europese parameters voor elektriciteit- en warmte opwekking met fossiele brandstoffen.

Een schatting van het de verwachte reductie binnen ons eigen bedrijf en de keten brede potentie (op basis van de rekenmethode van het ministerie (NTA8080)):

1. Een reductie van 1 km in de aanvoer van groenafval levert een besparing op van 0,1 kg CO₂ / ton groenafval
2. Het vergroten van een betere scheiding bij de bron levert voor elke ton die extra hoogwaardig kan worden toegepast ten opzichte van het composteren een besparing van 633 kg CO₂ / ton op.

Als wij dit doorrekenen op onze totale inname van 350.000 ton groenafval per jaar is dit in potentie een reductie van:

1. Reductie van 1 km per ton op 350.000 ton per jaar = 35 ton CO₂ per jaar
2. 1% extra hoogwaardige toepassingen (3500 ton) = 2215 ton CO₂.

Een sector brede reductie kan oplopen tot honderdduizenden tonnen CO₂ per jaar. In de sector wordt nl. jaarlijks 2,6 miljoen ton groenafval verwerkt (Bron BVOR). In de loop van het project zal dit sector breed via de BVOR uitgerold worden.

3.1.2 Doel van het initiatief

De hoofddoelstelling is om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en samen met de ketenpartners te werken aan CO₂ reductie.

3.1.3 Reden/aanleiding van actieve deelname

De voornaamste reden/aanleiding tot actieve deelname aan dit initiatief is dat Den Ouden Groep B.V. in de toekomst exclusiviteit wil bedingen bij aanbestedingen door samen met haar ketenpartners actief te sturen op CO₂ reductie. Daarmee willen we zowel prijstechnisch als vanuit duurzaamheidsoogpunt/EMVI score de beste aanbieder blijven.

3.1.4 Rol van Den Ouden Groep B.V.

Den Ouden wordt in Nederland gezien als een van de bedrijven die voorop loopt op gebied van circulair ondernemen en duurzaamheid. Dit willen wij ook kwantitatief waarmaken door actief beïnvloeding van de keten, op gebied van duurzaamheid en CO₂ reductie. Tevens

willen we de resultaten die hieruit voortvloeien meetbaar maken en proberen wij onze kennis op dit vlak te delen met onze ketenpartners, zie ook paragraaf 5.

3.1.5 *Activiteiten die bij deze rol horen*

Naast de eisen die behoren bij het certificatieproces van Niveau-5 op de CO₂-prestatieladder, nemen wij actief deel aan het GRAN overleg om te komen tot nieuwe innovaties die tot CO₂ reductie kunnen leiden.

3.1.6 *Wat heeft Den Ouden Groep B.V. aan deelname?*

Met deelname aan dit initiatief kan Den Ouden Groep B.V. in de toekomst zijn voordeel blijven behalen op het gebied van EMVI scores bij aanbestedingen.

3.1.7 *Budget*

Voorlopig is een budget bepaald op € 6.500,= voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld.

3.2 *Nederland CO₂ neutraal & CO₂ platform Bouwend Nederland*

3.2.1 *Achtergrond van het initiatief*

Stichting Nederland CO₂ Neutraal, maar ook het CO₂ platform van Bouwend Nederland, brengt een groep bedrijven en instellingen bij elkaar die actiefaandacht besteden aan CO₂ reductie. Kiezen voor CO₂ reductie biedt vele kansen: verbetering van de leefomgeving, het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid, besparen op de bedrijfskosten en het verbeteren van de concurrentiepositie.

3.2.2 *Doel van het initiatief*

De hoofddoelstelling is om de CO₂-uitstoot in Nederland substantieel te verlagen doormiddel van inspiratie en kennisdeling.

3.2.3 *Reden/aanleiding van actieve deelname*

De voornaamste reden/aanleiding tot actieve deelname aan dit initiatief dat Den Ouden Groep B.V. op de hoogte wil blijven van de laatste ontwikkelingen op gebied van duurzaamheid en CO₂ besparing om deze vervolgens toe te passen binnen de organisatie.

3.2.4 *Rol van Den Ouden Groep B.V.*

Naast de eisen die behoren bij het certificatieproces van Niveau-5 op de CO₂-prestatieladder deelt de Den Ouden Groep B.V. waar nodig kennis tijdens workshops en bijeenkomsten.

3.2.5 *Activiteiten die bij deze rol horen*

Actieve deelname aan de events en workshops die jaarlijks worden georganiseerd.

3.2.6 *Wat heeft Den Ouden Groep B.V. aan deelname?*

Met deelname aan dit initiatief heeft de Den Ouden Groep B.V een radarfunctie voor nieuwe ontwikkelingen op gebied van CO₂ reductie en duurzaamheid en daarmee potentiële nieuwe bronnen voor verdere verduurzaming van onze bedrijfsvoering.

3.2.7 *Budget*

Voorlopig is een budget bepaald op € 5.000,- voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld.

3.3 *BVOR (Branche Vereniging Organische Reststoffen)*

3.3.1 *Achtergrond van het initiatief*

De BVOR is de branchevereniging voor producenten van compost, biomassa en andere bio-based producten. De BVOR vertegenwoordigt de bedrijven die op duurzame wijze groene reststromen opwerken tot hoogwaardige producten. Met elkaar vormen zij al decennialang een belangrijke schakel in de circulaire economie.

3.3.2 *Doel van het initiatief*

Gezamenlijk wordt er actief onderzoek gedaan naar innovatieve nieuwe toepassingen en producten en worden initiatieven ontplooid om de inname van stromen en de verwerking daarvan verder te verduurzamen. Daarnaast vinden initiatieven plaats om naast de footprint ook een methodiek vast te stellen voor de positieve effecten van de producten op het verminderen van de CO₂ uitstoot.

3.3.3 *Reden/aanleiding van actieve deelname*

De voornaamste reden/aanleiding tot actieve deelname aan dit initiatief is dat Den Ouden Groep B.V. in de toekomst exclusiviteit wil bedingen bij aanbestedingen door samen met haar ketenpartners actief te sturen op CO₂ reductie. Daarmee willen we zowel prijstechnisch als vanuit duurzaamheidsoogpunt/EMVI score de beste aanbidding blijven.

3.3.4 *Rol van Den Ouden Groep B.V.*

Den Ouden wordt in Nederland gezien als een van de bedrijven die voorop loopt op gebied van circulair ondernemen en duurzaamheid en is een van de grotere bedrijven binnen de sector. Dit willen wij ook kwantitatief waarmaken door actief beïnvloeding van de keten, op gebied van duurzaamheid en CO₂ reductie. Tevens willen we de resultaten die hieruit voortvloeien meetbaar maken en proberen wij onze kennis op dit vlak te delen met onze ketenpartners. Hiervoor is actieve deelname aan de BVOR cruciaal. Tevens is directeur Joris van de Vleuten actief bestuurslid van de BVOR.

3.3.5 *Activiteiten die bij deze rol horen*

Naast de eisen die behoren bij het certificatieproces van Niveau-5 op de CO₂-prestatieladder, nemen wij actief deel aan diverse overleggen binnen de BVOR om te komen tot nieuwe innovaties die tot CO₂ reductie kunnen leiden.

3.3.6 *Wat heeft Den Ouden Groep B.V. aan deelname?*

Met deelname aan dit initiatief kan Den Ouden Groep B.V. in de toekomst zijn voordeel blijven behalen op het gebied van EMVI scores bij aanbestedingen en kan zich opwerken van middenmoter naar koploper op gebied van CO₂ reductie.

3.3.7 *Budget*

Voorlopig is een budget bepaald op €14.000,- voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld.

3.4 **Horti Footprint Chain Program**

3.4.1 *Achtergrond van het initiatief*

De impact die uw bedrijfsactiviteiten en producten hebben op het milieu, wordt ook wel de milieu-footprint genoemd, uitgedrukt in een waarde per impact categorie (bijvoorbeeld CO₂). Het berekenen van een footprint geeft inzicht in hoe duurzaam uw bedrijf en uw producten zijn en is het startpunt voor het verduurzamen van uw gehele organisatie.

Samen gaan we werken aan hoe we in de gehele keten de milieu-impact kunnen verkleinen. Om te kunnen berekenen waar er verbeteringen mogelijk zijn in de keten, is het noodzakelijk dat iedere participant beschikt over een actuele footprintberekening (van het voorgaande jaar) van de deelnemende producten.

3.4.2 *Doel van het initiatief*

Het Horti Footprint Chain Program heeft als doel om voor iedere partij in de keten inzicht te krijgen in zijn aandeel op de CO₂-footprint van het eindproduct, om vervolgens zijn uitstoot te reduceren. Op deze manier kan de uitstoot van CO₂ per onderdeel van de keten worden verminderd, wat uiteindelijk leidt tot een klimaatneutraal product. Doordat iedere schakel in de keten meewerkt aan de footprintberekening, kan in kaart worden gebracht welke categorieën de hoogste milieubelasting veroorzaken. Zo kunnen we er met elkaar aan werken om de totale uitstoot terug te dringen en waar nodig te compenseren. Zo werken we samen toe naar klimaatpositieve sierteeltproducten in 2030.

3.4.3 *Reden/aanleiding van actieve deelname*

De voornaamste reden / aanleiding tot actieve deelname aan dit initiatief is dat Den Ouden Groep B.V. een actieve bijdrage wil leveren aan CO2-reductie binnen de ketens waarin zij actief zijn. Door actief het gesprek aan te gaan met ketenpartners, kan van elkaar worden geleerd.

3.4.4 *Rol van Den Ouden Groep B.V.*

Den Ouden is producent en leverancier van houtvezel en compost richting de potgrondindustrie en teeltindustrie. Dit programma is een collectief voor de tuinbouwsector.

3.4.5 *Activiteiten die bij deze rol horen*

Naast de eisen die behoren bij het certificatieproces van niveau 5 op de CO2-prestatieladder, nemen wij actief deel aan de bijeenkomsten van het Horti Footprint Chain Program en delen wij onze gegevens met de keten.

3.4.6 *Wat heeft Den Ouden Groep B.V. aan deelname?*

Met deelname aan dit initiatief kan Den Ouden Groep B.V. mogelijk nieuwe samenwerkingen aangaan in de keten om tot verdere reductie van de CO2-uitstoot te komen.

3.4.7 *Budget*

Voorlopig is een budget bepaald op € 5.000,- voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld.

3.5 **Betreffende eisen**

De invalshoek D "Deelname aan initiatieven" dient te voldoen aan de eisen conform Niveau 5 op de CO2-prestatieladder 3.1. Een eis die hierbij behoort betreft eis 3.D.1 "Actieve deelname aan minimaal één sector- of keteninitiatief op het gebied van CO2-reductie". Om dit aan te tonen, dient er een actieve deelname te zijn door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en / of het aanleveren van informatie aan het initiatief.

3.6 **Voortgang initiatieven**

Het samenwerkingsverband met GRAN is inmiddels een aantal jaar onderweg. Gezien het aantal afgegeven CO2-reductiecertificaten kan men spreken van een succesvol initiatief wat dan ook in 2023 voortgezet zal worden.

In juni 2019 is de deelname aan het initiatief Nederland CO2-neutraal in gang gezet. Er zijn tot op heden drie bijeenkomsten bijgewoond waaruit interessante aanknopingspunten zijn gekomen voor verdere reductie van onze CO2-footprint. In mei 2021 is daar de deelname aan het CO2-platform bij de vakgroep Grondwerk van Bouwend Nederland aan toegevoegd. Aan beide initiatieven wordt nog actief deelgenomen door Den Ouden Groep B.V.

Hoewel Den Ouden al sinds het begin lid is van de BVOR, is er sinds een aantal jaar ook weer actieve deelname op bestuursniveau. Daarnaast worden door diverse disciplines binnen Den Ouden deelgenomen aan lopende initiatieven, zoals de actieve promotie van de handreiking aanbesteding groenafval en deelname aan de klankbordgroep voor de herziening van de CO2-compensatietool.

3.7 **Gerealiseerde doelstellingen**

Uit analyse van de doelstellingen en prestatie van de afgelopen jaren blijkt dat de GRAN zijn meerwaarde heeft bewezen in de strijd tegen CO2 emissies en voortzetting zeker aan te bevelen is.

Uit het initiatief Nederland CO2 neutraal zijn nieuwe mogelijkheden voor elektrificatie van licht materieel aan bod gekomen wat zijn uitwerking heeft gehad in de aanschaf van een elektrische knikmops voor ondersteuning tijdens het bestratingswerk, de aanschaf van een elektrische midi-graver (4-tonner) en de aanschaf van schafketen die middels zonnepanelen voorzien in hun eigen stroomopwekking. Dit is een eerste stap, daar volop de mogelijkheden worden onderzocht voor verdere elektrificatie van het materieel.

Met de BVOR wordt continue gewerkt aan innovatieve projecten voor onze branche. Denk hierbij aan duurzaam gebruik van compost en langdurige koolstof vastlegging in de bodem door gebruik van producten zoals compost, houtvezel en biochar.

3.8 Continuering initiatieven

Voortzetting van de GRAN is gezien de resultaten zeker aan te bevelen. Echter moest in de loop van 2019/2020 een evaluatie worden ingezet. Deze her-evaluatie heeft helaas niet kunnen plaatsvinden vanwege de uitbraak van de COVID-19 pandemie

Deelname aan de bijeenkomsten van Nederland CO2 Neutraal zal worden voortgezet omdat dit met name voor de aannemerij tot waardevolle nieuwe inzichten heeft geleid.

Deelname aan de CO2 platform van de vakgroep Grondwerk van Bouwend Nederland vindt ieder half jaar plaats met andere bedrijven. Hierbij krijg je inzichten hoe andere bedrijven met hun CO2-beleid omgaan en ga je hierover in gesprek.

Deelname aan de initiatieven van de BVOR zullen ook worden voortgezet en krijgen deels hun beslag in het nieuw op te zetten keteninitiatief. In 2021 is het houtvezel als veenvervanger worden uitgewerkt in een ketenanalyse. Daarnaast is er een verkenning gestart voor een keteninitiatief over de toepassing van Biochar.